

Oglasnik

lavantinske škofije.

Vsebina. 18. Apostolsko pismo papeža Pija XI. o sv. Cirilu in Metodu. — 19. Vsem častitim župnikom v blagohoten opomin. (Blagoslov s popolnim odpustkom ob kanonični vizitaciji). — 20. Duhovniška zveza Apostolatus Unitatis. — 21. Veročni usposobljenostni izpit. — 22. Zaračunjanje nadarbinskih dohodkov po stari fasiji. — 23. Periodične vloge. — 24. 30 dnevne duhovne vaje za redovnike-spirituale v ženskih sa-stanih. — 25. Tečaji v „Domu duhovnih vaj“ v Ljubljani v drugem četrtletju 1927. — 26. Škofijska kronika. — 27. Slovstvo. — 28. Osebna naznanila.

18.

Apostolsko pismo papeža Pija XI. o sv. Cirilu in Metodu.

Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis et Episcopis regni Serborum — Croa-torum — Slovenorum et reipublicae Cecho-Slovaecae

PIVS PP. XI.

Venerabiles fratres salutem et Apostolicam benedictionem!

Quod S. Cyrillum Thessalonicensem, gentium Slavicarum apostolum, unde-cimo ab eius ortu saeculo exeunte, commemorari decrevistis, censemus recte a vobis opportuneque factum; nec minus laudabile consilium iniisse videmini, cum deliberatum vobis est, in hac temporis faustitate Methodii quoque memoriam recoli, eius germani fratris et in apostolatu conlegae, amplissimosque utrique honores coniunctim deferri, cum essent ambo, ut Cyrilli ipsius verbis utamur, „consortes, unum sulcum in agro dominico imprimentes.“ Etenim quo sancti illi fratres studio exarserunt fidei in regionibus vestris propagandae, illud quidem tam commune utrique fuit atque adeo in communem similemve actionem prosiluit, ut alter ab altero seiungi non possit: nec vero alia de causa fel. rec. decessor Noster Leo XIII, Encyclicis Litteris *Grande munus* die XXX. mensis Septembris anno MDCCCLXXX datis, quemadmodum diserto laudum praeconio utrumque simul praedicavit, sic utriusque cultum, pervetustum sane istic atque inveteratum, universo imperavit catholico nomini. At nemo non videt, Cyrillum ac Methodium, etsi toti Ecclesiae sunt ornamento et gloriae, Slavicis tamen populis, quos Christo non sine magnis laboribus pepererunt, esse imprimis colendos atque imitandos. Curandum igitur, venerabiles fratres, ut, si unquam alias, potissimum saeculari hoc vertente anno, sancta et operosa utriusque vita crebro veluti ante fidelium oculis scriptis con-tionibusque proponantur. Vestrum praeterea esto, omni contentione efficere, ut iuvenes, quicumque e laicis vel e sacro ordine scholas, lycea studiorumque Uni-versitates celebrant, gloriosos illos caelites in exemplum intueantur; qui, quam-quam honestissimo loco Thessalonicae orti et rhetorum philosophorumque prae-ceptis satis superque Constantinopoli exculsi, tamen nec se appetentes gloriae praestitere suamve iactavere excellentiam nec passi sunt se imperatoriae Aulae

magnificencia aulicaeque consuetudine vitae allici, immo, cum in solitudine servire Deo qua par est demissione didicissent et Ecclesiae utilitatibus se totos dedidissent, sacras illas expeditiones, difficultatis ac periculi plenas, ad Saracenos, ad Chazaros, ad Iudaeos, ad Slavos, unam proponentes sibi divinam gloriam, animose susceperunt. Praeclaras sane virtutes ac laudes historia testis est in his apostolicis viris eluxisse; multarum enim rerum cognitioni animi nobilitatem demissionemque adiungentes, sacri ministerii labores diuturno precum officio, intentissima castitatis custodia voluntariisque corporis castigationibus cumularunt. Quodsi oportet ut Slavicae gentes Cyrillum ac Methodium christianae vitae perfectius traducendae magistros adhibeant, at aequum profecto est ut vestri omnes, iis ipsis, quos principes olim romanae fidei seminatores ac satores habuerunt, non modo caelestibus Patronis, sed etiam ducibus in retinendo adipiscendove catholicae beneficio communionis utantur. Cum enim in utriusque animo illud Christi haereret, post novissimam Caenam divinum Patrem rogantis „ut omnes unum“ discipuli sui essent, insiderentque pariter alte ea omnia quae Orientales Patres de oecumenica christiana Ecclesiae unitate tradidissent, Slavicas oves non ante pascere voluerunt, quam a Petri successoribus, quibus grex Christi universus commissus divinitus esset, pascendas accepissent. Idem praeterea romanum iter conficere; ad stabiliendum proferendumve Christi regnum hinc mitti delegata ab Romano Pontifice potestate; decessorum Nostrorum patrocinio continenter tegi; alter monastica vota Romae nuncupare paulo ante ipsius exitum vitae, tam celebri civium exploratione honestatum, alter Romae consecrari episcopus; quem ambo liturgiae usum in terras Christo adiunctas induxissent, is heic probari et confirmari; aliis bene multis Pontificalis benignitatis significationibus eorum animi ad susceptum apostolatum acui: quae quidem omnia nonne testificantur, nihil sanctis fratribus fuisse antiquius, certius nihil ac deliberatius, quam ut cum Ecclesia Romana arctissime cohaerent? Quare igitur miremur, si Cyrillus ac Methodius — quos Orientis filios, patria Byzantinos, gente Graecos, missione Romanos, apostolatus fructibus Slavos appellare licet — omnia omnibus facti sunt, ut catholicae Ecclesiae unitati omnes lucrarentur? Itaque fieri non potest, venerabiles fratres, quin Nobis id accidat periucundum, quod est vobis in animo, duo ista Orientis lumina, hoc anno, veluti altius in candelabro proponere, ut, quemadmodum olim cum in terris agerent, sic hodie in caelis gloriosi, populis vestris colluceant, eosque mirificis virtutum suarum exemplis ad christiane sentiendum vivendumque alliciant atque excitent. Scilicet a beatissimis fratribus discat clerus, religiosi item viri virginesque Deo sacrae discant innocentem castissimamque vitam ducere eandemque provehendae animarum saluti devovere integram; christianae discant familiae inviolatas de indissolubili matrimonio deque recta liberorum institutione atque educatione leges servare ac tueri; christifideles denique omnes, quacumque ii condicione sunt, sive agricolae et rustici, sive opifices, sive optimates primoresque civitatis, sive litteris ac doctrinis eruditi viri iisdemve tradendis doctores, sive magistratus qui communi prosperitati pro officio student, veritati, iustitiae caritativae deservire discant, si volunt, Christi pace inter nationes atque inter cives unius eiusdemque nationis restituta, patriam suam rebus cotidie florentioribus uti. „Non sumus quidem nescii — ut verba Leonis XIII. usurpemus — quot et quanta difficultates obstant: praesertim cum plurimi sint, quibus est propositum eorum errorem retinere ac propagare, qui acceptam a Cyrillo Methodioque fidem deseruerunt. Sed proximorum saluti animose inserviendum est, et in tuenda fidei catholicae unitate nullus recusandus labor.“¹ Immo etiam, prout idem Pontifex paulo ante monuerat, oportet „ut ii qui catholicae unitatis exsortes adhuc tamen duos Sanctos Viros in honore

¹ Ep. *Bene cognitum*. 14. Iulii 1881 ad Archiep. Pragensem, aliosque Bohemiae Episcopos.

habent et reverentur, alliciantur ad appetendam concordiam et coniunctionem cum hac Apostolica Sedē, considerantes quam absonum sit ab eius communione esse seiunctos, quam tamquam matrem et magistram coluerunt illi, quos ipsi sese habere fidei praeceptores fatentur.“¹ Atque hoc loco non tam commemorare placet quam meritis prosequi laudibus quicquid hac in nobilissima gravissimaque causa apud vos agi coeptum est. Quo in genere intellegi volumus scripta ac commentaria, quae a nationis vestrae doctis eruditisque viris edita adhuc in lucem sunt, et quae, Nobis vobisque, venerabiles fratres, ducibus atque auspibus, pia passim excitantur opera ab Sodalitate „Apostolatus SS. Cyrilli et Methodii“ nuncupata, cuius legem propriam ab Apostolica Sede nuper recognoscendam iterumque probandam curavistis; dicimus praecipue Conventus Velehradii — ubi Methodius e vita excessit — identidem, statis temporibus, habitos, quos haud semel laudavimus, itemque Institutum SS. Cyrilli et Methodii ibidem conditum adolescentibus rite educendis, qui aliquando Slavicis inter gentes digne fructuoseque apostolicum munus exercent: quod quidem Institutum ut Pontificii nomine iuribusque uteretur, proximo fel. rec. decessori Nostro Benedicto XV. placuit. Quod reliquum est, confidimus fore, ut per saecularia eiusmodi sollemnia, quae agere incipitis, et catholici quoque ex aliis gentibus, ut cupimus, pie acturi videntur, populares vestri, pietatem Antistitum in sanctos fratres suorum imitati atque aemulati, ab his christiano Orienti, tot calamitatibus presso, uberrima divinarum gratiarum praesidia impetrent. Utinam Slavi omnes pie recolant et obsequenter perficiant ea quae Cyrillus iam moriens a Deo implorabat: „Domine Deus, qui omnes angelicos ordines et incorporeas vires creasti, caelum autem extendisti et terram firmasti . . . auge Ecclesiam tuam multitudine et omnes in mentium unitatem collige, et electos homines constitue concordēs in vera fide tua et recta confessione, et inspira in corda eorum verbum tui auditus . . . ut accingant se ad bona opera et ea faciant quae Tibi sunt placita.“² Eiusmodi autem preces ut benignissimus Deus in vestrae nationis bonum atque incrementum plene exaudiat atque effecta dari iubeat, apostolica praestet benedictio, quam, caelestium donorum auspiciem pater-naeque caritatis Nostrae testem, vobis, venerabiles fratres, et universo clero populoque cuiusque vestro peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum die XIII. mensis Februarii anno MDCCCXXVII, Pontificatus Nostri sexto.

PIUS PP. XI.

Častitim bratom nadškofom in škofom kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev
in Čehoslovaške republike.

PIJ XI.

Častiti bratje! Pozdrav in apostolski blagoslov!

Da ste sklenili proslaviti sv. Cirila Solunskega, apostola slovanskih narodov, ker je preteklo 1100 let od njegovega rojstva, to, mislimo, ste prav in dobro storili. Ravno tako hvale vreden je vaš sklep, obhajati ob tej priliki tudi spomin Me-

¹ Ep. *Etsi perspecta*, 8. Ian. 1881 ad Archiep. Iadrensem aliosque Dalmatiae Episcopos.

² Vita Constantini philosophi slavica.

toda, njegovega rodnega brata in tovariša pri apostolskem delu, in oba skupno kar najlepše počastiti. Saj sta bila, da se poslužimo naravnost Cirilovih besed, „tovariša, ki sta na Gospodovi njivi orala isto brazdo“.

Kajti gorečnost, v kateri sta sv. brata vzplamtela, da razširjata vero po vaših krajih, ta gorečnost je bila obema tako skupna in se je kazala v tako vzajemnem in sličnem delovanju, da drugega od drugega ni mogoče ločiti. In ravno zato je naš prednik Leon XIII blaženega spomina z okrožnico „Grande munus“ z dne 30. septembra 1880 oba skupno ne le z zgovorno hvalo poveličeval in povzdigoval, ampak ravno tako tudi vsemu katoliškemu svetu zapovedal, naj obema izkazuje češčenje, ki je pri vas že tako staro in ukoreninjeno.

Vsakdo pa vidi, da če tudi sta Ciril in Metod vsej cerkvi v čast in slavo, ju morajo vendar v prvi vrsti častiti in posnemati slovanski rodovi, katere sta z velikimi napori rodila Kristusu. Skrbeti je torej treba, častiti bratje, da se, če kedaj, posebno zdaj, ko teče to jubilejno leto, postavlja s tiskom in z govori njuno sveto in delavno življenje vernikom pogosto nekako pred oči. Vaša skrb bodi vrh tega, kako boste z vsemi močmi dosegli, da bodo mladeniči, ki obiskujejo kakršnekoli svetne ali redovne šole, liceje in univerze, gledali na ta dva slavna nebeščana kot na vzora. Kajti akoravno sta izhajala iz odlične solunske rodbine in sta se po navodilih govornikov in modroslovcev v Carigradu kar najbolje izobrazila, vendar nista kazala slavohlepja, nista se ponašala s svojimi prednostmi, in nista se udala privlačnim silam sijajnega cesarskega dvora in navadam dvornega življenja. Še več! Ko sta se naučila v samoti služiti Bogu s pravo ponižnostjo in sta se popolnoma posvetila koristim cerkve, sta se pogumno podala na ona sveta potovanja, polna težav in nevarnosti, k Saracenom, Kozarom, Judom in Slovanom, pri čemer sta imela le čast božjo pred oči. Da so ta dva apostolska moža krasile odlične čednosti in hvale vredna dela, spričuje zgodovina. Imela sta namreč obširno znanje ter bila obenem plemenitega in ponižnega srca; vkljub naporom svete službe sta mnogo premolila, kar najskrbneje čuvala čistost in prostovoljno mrtvičila telo.

Če pa je potrebno, da imajo slovanski narodi Cirila in Metoda za učenika popolnejšega krščanskega življenja, je vendar gotovo prav, da sta vsem vašim rojakom ravno ta dva moža, katera so imeli nekaj za prva sejavca in očeta rimske vere, ne le nebeška variha, ampak tudi vodnika v tem, da si ohranijo ali pa dosežejo blagor katoliškega občestva. Ker sta namreč imela v srce zapisano ono Kristusovo molitev k Očetu po zadnji

večerji, da bi njegovi učenci bili „vsi eno“, in ker sta tudi dobro vedela vse, kar sò vzhodni očetje sporočili o vesoljni edinosti krščanske cerkve, nista hotela slovanskih ovc pasti prej, dokler jima jih niso odkazali v pašo Petrovi nasledniki, katerim je Bog izročil vso Kristusovo čredo. Tudi sta napravila pot v Rim; od tam sta bila poslana, da utrjujeta in razširjata Kristusovo kraljestvo, in sta prejela od rimskega papeža oblast; bila sta pod vednim varstvom Naših prednikov; eden je malo pred koncem življenja v Rimu storil redovne obljube, in meščani so ga počastili s splošnim žalovanjem; drugi je bil v Rimu posvečen v škofa; tu je bila preiskana in potrjena raba bogoslužja, ki sta ga vpeljala v krajih, katere sta pridobila za Kristusa; druga precej številna znamenja naklonjenosti papežev so ju vzpodbujala k apostolskemu delu, ki sta ga bila začela. Ali ne dokazuje vse to, da svetima bratoma ni bilo nič važnejše in bolj samo ob sebi umevno in da nista ničesar bolje premislila, ko da sta v najtesnejši zvezi z rimsko cerkvijo? Kaj bi se torej čudili, ako sta Ciril in Metod — ki ju smemo imenovati sinova Vzhoda, po domovini Bizantinca, po rodu Grka, po poslanstvu Rimljana, po apostolskih uspehih pa Slovana — ako sta vsem vse postala, da vse pridobita za edinost katoliške cerkve?

In tako, častiti bratje, ni moglo priti drugače, ko da Nam je nad vse ljubo, kar nameravate, namreč postaviti ti dve luči Vzhoda to leto nekako višje na svečnik, da svetita vašemu ljudstvu zdaj poveljučana v nebesih kakor nekdanj, ko sta živela na zemlji, in ga vabita in vzpodbujata s čudovitimi zgledi svojih čednosti h krščanskemu čuvstvanju in življenju. Od preblaženih bratov naj se namreč uči duhovščina, učijo naj se redovniki in Bogu posvečene device živeti kar najbolj nedolžno in čisto in naj svoje življenje popolnoma žrtvujejo v zveličanje duš; krščanske družine naj se učijo, vestno držati in čuvati postave glede neločljivosti zakona in pravičnega pouka in vzgoje otrok. Vsi verniki slednjič, naj so kateregakoli stanu, poljedelci, kmetje, delavci; veljaki in državniki, znanstveniki in učitelji, oblastniki, katerih služba je, truditi se za občno blaginjo, vsi naj se učijo, služiti resnici, pravici in ljubezni, ako hočejo, da se bo zopet upostavil mir Kristusov med narodi in med pripadniki istega naroda in da bo njihova domovina gledala vedno lepše čase.

„Dobro sicer vemo“, — da se poslužimo besed Leona XIII — „koliko in kakšne težave se stavijo na pot, zlasti ker je premnogo takih, ki nameravajo obdržati in razširjati zmoto tistih, ki so zapustili vero, katero so prejeli od Cirila in Metoda. Toda blagru bližnjih je treba srčno služiti in da branimo edinost katoliške vere, se

ne smemo odtegovati nobenemu trudu“. ¹ Da, potrebno je celo, kakor je isti papež malo prej opominjal, „da tiste, ki niso v kato-
liški edinosti, pa še vendar imajo ta dva sveta moža v časti in ju
spoštujejo, privabimo, da si zaželiyo sloge in združitve s to apo-
stolsko stolico; premisliyo naj, kako neprimerno je, da so ločeni
od občestva z njo, ki sta jo kot mater in učiteljico spoštovala ona
dva, katera sami priznavajo za svoja oznanjevalca vere“. ²

Sicer pa nam na tem mestu ni toliko do tega, da bi vzbujali
spomine ko da po zasluženju pohvalimo, karkoli se je v tej
tako plemeniti in važni zadevi pri vas začelo delati.
Tu mislimo na spise in časopise, ki so jih že pri vas izdali učeni
in izobraženi možje vaše narodnosti, in na pobožne ustanove, ka-
tere, častiti bratje, prav pridno kliče v življenje pod Našim in vašim
vodstvom in varstvom društvo „Apostolstvo sv. Cirila in Metoda“,
čigar pravila je po vašem prizadevanju apostolska stolica pred
kratkim pregledala in potrdila; mislimo zlasti na kongrese na Vele-
hradu, kjer je Metod umrl, ki se prirejajo tu in tam ob določenih
časih, in katere smo večkrat pohvalili; potem na „Zavod sv. Cirila
in Metoda“, ki se je tamkaj ustanovil, da bi se prav vzgajali mla-
deniči, ki naj bi kedaj med slovanskimi narodi dostojno in uspešno
vršili apostolsko službo. Temu zavodu je naš neposredni prednik
Benedikt XV blaženega spomina dovolil naslov in pravice papeškega
zavoda.

K sklepu zaupamo, da bodo po takih jubilejnih slovesnostih,
katere začenjate obhajati, in ki jih bodo, kakor se kaže in kakor
želimo, pobožno obhajali tudi katoličani drugih narodnosti, vaši
rojaki goreče posnemali pobožna čuvstva svojih škof-
fov do svetih bratov in od njiju izprosili krščanskemu
Vzhodu, ki ga tare toliko nesreč, kar najobilnejšo
pomoč božjih milosti. O da bi se vsi Slovani verno spominjali
in radovoljno izpolnjevali, česar je Ciril v zadnjih trenutkih Boga
prosil: „Gospod Bog, ki si ustvaril vse angelske vrste in breztelesne
moči, nebo razpel in zemljo utrdil . . . , pomnoži svojo čredo
z novimi množicami, združi vse v edinosti prepriča-
nja, zedini izbrano ljudstvo v svoji resnični veri in pravi veroiz-
povedi, in jim vdihni v srce besedo, ki jo slišijo od Tebe . . . , da
se podvizajo za dobra dela in delajo, kar je Tebi ljubo!“ ³

Da predobrotljivi Bog to prošnjo popolnoma usliši in izpolni
v blagor vašemu narodu, to naj doseže apostolski blagoslov,

¹ Pismo „Bene cognitum“. 14. julija 1881 praškemu nadškofu in drugim češkim škofom.

² Pismo „Etsi perspecta“, 8. januarja 1881 zadrskemu nadškofu in drugim dalmatinskim škofom.

³ Slovanski življenjepis Konstantina Filozofa.

ki ga v poroštvo nebeških darov in v znak Svoje očetovske ljubezni vam, častiti bratje, vsem duhovnikom in ljudstvu vsakega izmed vas rade volje v Gospodu podelimo.

Izdano v Rimu pri sv. Petru, dne 13. februarja 1927, v šestem letu naše vlade.

Pij XI, papež.

Opomba: Gornji prevod apostolskega pisma naj čč. gg. dušni pastirji preberejo vernikom namesto pridige na Velikonočni pondeljek 1927.

19.

Vsem častitim župnikom v blagohoten opomin.

(Blagoslov s popolnim odpustkom ob kanonični vizitaciji).

Ob kanonični vizitaciji sem doslej mnogokje opazil, da je bilo vernikom malo mar za pridobitev popolnega odpustka, ki ga škof ob tej priliki podeli vernikom dotične župnije. Ker srčno želim, da bi bila škofova vizitacija ne le slovesen praznik otrok in njih botrov, ampak vseh vernikov v župniji, zato opozorim, da bom vselej ta odpustek delil pred sveto mašo, ko se opravi v duhovska oblačila. Dotični gospod dekan naj vernike opomni, da naj pokleknejo; da bodo deležni popolnega odpustka, ako so se spovedali in obhajali in molijo na namen sv. Očeta. To naj se vernikom v nedeljo pred vizitacijo raz leco oznani. — Želim, da bi bilo škofovo obiskovanje v resnici v dušno našo korist in krepek pripomoček našega zveličanja.

Maribor, dne 11. sušca 1927.

† Andrej s. r., škof.

20.

Duhovniška zveza Apostolatus Unitatis.

Sveta stolica je dne 11. marca 1926 duhovnikom udom Bratovščine (apostolstva) sv. Cirila in Metoda podelila izredne velike privilegije. S tem se je namignilo, naj bi se ustanovila posebna zveza duhovnikov pospeševalcev vesoljnega cerkvenega edinstva v duhu Bratovščine sv. Cirila in Metoda.

To je dalo duhovnikom iz Bratovščine (apostolstva) sv. Cirila in Metoda (BCM) pobudo za osnovanje posebnega duhovniškega društva z imenom: „Apostolatus Unitatis“. Pravila te zveze so bila sprejeta na občnem zboru Apostolstva sv. Cirila in Metoda (ACM) na Velehradu dne 29. avgusta 1926, formalno potrjena v olomuški nadškofiji ter dne 7. januarja 1927 potrjena tudi za ljubljansko škofijo. (Ljubljanski šk. list 1927, št. 1).

V lavantinski škofiji so doslej duhovniki sedem dekanij — druge dekanije bodo sledile — korporativno izrazili željo, da bi se ustanovila zveza duhovnikov, ki bodo pospeševali vesoljno cerkveno edinstvo. Razen tega tudi skupni pastirski list jugoslovanskega episkopata ob 1100 letnici rojstva sv. Cirila priporoča, naj se duhovniki organizirano lotijo širjenja misli cerkvenega edinstva v vseh ljudskih slojih, in kar je še več, tudi sv. oče Pij XI. v svoji znameniti okrožnici o Cirilovem jubileju, prvi, ki je naslovljena na nadškofe in škofe kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev ter Čehoslovaške republike, v izbranih besedah hvalijo dosedanje delo za cerkveno

edinstvo v smislu BCM ter vzpodbujajo k nadaljnemu. Na prošnjo tukajšnjega odbora BCM je škofijski ordinariat z odlokom od 12. marca 1927, št. 508, tudi za lavantinsko škofijo potrdil pravila Apostolatus Unitatis.

Član duhovniške zveze Apostolatus Unitatis (AU) postane duhovnik, ki se vpiše v BCM. Posebne pravice članov duhovnikov BCM ali ACM so našete na sprejemnih podobicah, katere bo meseca aprila po dekanijških uradih razposlal šk. odbor BCM vsem svojim članom duhovnikom. Dolžnosti članov duhovnikov so kakor za druge člane BCM, namreč:

1. Vsak dan en očenaš in ena češčenamarija s pristavkom: Sv. Devica Marija, prosi za nas, sv. Ciril in Metod, prosita za nas! 2. Članarina letnih 6 Din (siromašni člani so te članarine oproščeni, ali plačajo kar morejo). Vrhutega opravijo duhovniki vsako leto eno sv. mašo v namen BCM (če morejo 5. julija), ker je evharistična daritev posebno uspešno sredstvo za pospeševanje cerkvene edinstvi. Vsak duhovnik se s svojim vstopom v AU zaveže, da bo po svojih močeh širil BCM.

Pravila AU.

Sacerdotes socii Apostolatus ss. Cyrilli et Methodii, magnis incitati privilegiis ab Apostolica Sede concessis, instituerunt associationem „Apostolatus unitatis“.

1. De natura et fine.

Associatio sacerdotum „Apostolatus unitatis“ sub patrocinio B. V. Mariae, est pia unio, cuius est reconciliationem Ecclesiae orientalis Graeco-slavicae dissidentis cum Ecclesia catholica promovere atque opera hunc finem prosequentia iuvare.

Praeter B. V. Mariam, apostolorum pacisque Reginam ac communem Orientis Occidentisque Matrem, ss. Cyrillum et Methodium, s. Ioannem Chrysostomum, s. Iosaphat patronos veneratur.

Pia unio Apostolatus unitatis S. Congregationi pro Ecclesia orientali subiacet.

2. De mediis.

Piae unionis socii finem propositum hisce praecipue mediis assequi student:

- a) fervidis ad Deum O. M. precibus;
- b) saltem semel in anno missam applicando ad intentionem Apostolatus ss. C. M.;
- c) cognitione Ecclesiae orientalis (Graeco-slavicae) atque operum laborumque apostolorum unitati promovendae;
- d) collationibus congressibusque sociorum, quibus mutue se illuminent atque exhortentur;
- e) operam dando, ut omnibus innotescat et ubique promoveatur Apostolatus ss. C. M.; monendo christifideles concionibus, adhortationibus, scriptis in vulgus editis aliisque opportunis mediis de magno unitatis opere promovendo.

3. De sodalibus.

Piae unioni Apostolatus unitatis adscribi possunt omnes sacerdotes cum saeculares tum regulares, necnon clerici sacrae theologiae studiis incumbentes.

Adscriptio fit sive a consilio dioecetano sive a consilio regionali.

Sodales obligationem suscipiunt finem associationis variis illis supradictis mediis provehendi, praepresim:

- a) promovendi Apostolatam ss. Cyrilli et Methodii aliaque opera hunc finem prosequentia;
- b) offerendi preces ac saltem semel in anno applicandi missam ad intentionem Apostolatus ss. C. M.;
- c) solvendi convenientem stipem, a consilio regionali statutam.

Episcopi piae unioni adhaerentes ut sodales honoris causa considerandi sunt.

4. De consiliis.

In unaquaque regione Apostolatui unitatis proxime praest consilium regionale et in singulis dioecibus consilium diocesanum.

A. Consilium regionale constat praeside et quibusdam consiliariis. Praeses a S. C. pro Ecclesia orientali nominatur, audito voto episcoporum. Consilarii eliguntur a praeside, collatis consiliis cum ordinariis locorum. E consiliariis unus officium secretarii, alius arcarii munus obibit.

Consilarii per tres annos in officio manent, sed iterum eligi possunt.

Consilium regionale quotannis semel saltem convenit.

B. Consilium dioecesanum constat direttore seu moderatore et consiliariis, quorum unus secretari alius arcarii munere fungitur. Tum director tum consilarii ab Ordinario loci nominantur.

Consilium dioecesanum bis in anno congregitur, et praeterae quoties director illud convocare opportunum duxerit.

Consilii dioecesani est piam unionem in dioecesi promovere, curare, ut omnes sacerdotes illi nomen dent, et praecipuo, ut omnes adscripti sanctum associationis finem actuose prosequantur.

Moderatoris dioecesani est ineunte quoque anno transmittere ad regionale consilium accepti et expensi necnon rerum actarum rationem una cum indice novorum adscriptorum.

5. De congressibus.

Congressus regionalis omnium adscriptorum totius regionis seu nationis semel saltem singulis tribus annis locum habebit, vicissim in locis regionis praecipuis.

Congressus dioecesanus semel saltem singulis bienniis celebrabitur.

Nota. Associatio sacerdotum Apostolatus unitatis pro nunc nihil aliud est nisi associatio sacerdotum Apostolatu ss. Cyrilli et Methodii adscriptorum, gaudens privilegiis huic Apostolatu C. M. concessis.

Ko bo društvo razvilo svoje delovanje, se bodo pravila AU predložila sveti stolici, da jih potrdi in eventualno priporoči za vso katoliško Cerkev.

21.

Veroučni usposobljenostni izpit

za osnovne in meščanske šole se vrši dne 13. in 14. julija 1927 v škofijski ordinariatski pisarni v Mariboru, oba dneva z začetkom ob 7. uri. Tozadevne določbe so navedene v Oglasniku 1924, št. IV. odst. 22. Prošnje za pripust k izpitu naj se vpošljejo do 15. junija 1927.

22.

Zaračunanje nadarbinskih dohodkov po stari fasiji.

Ministerstvo za vere je z odlokom z dne 22. decembra 1926 V. K. br. 6406 odredilo, da se v fasijo odnosno v interkalarni račun, do konca leta 1927, postavi cenitev bernje po stari potrjeni fasiji.

23.

Periodične vloge.

V šematizmu lavantinske škofije za leto 1926 je na straneh 126—130 seznam periodičnih vlog. Dekanijski in župnijski uradi naj seznam pregledajo in, ako se ta ali ona določba doslej ni izpolnjevala, naj se stori to v prihodnje.

24.

30 dnevne duhovne vaje za redovnike-spirituale v ženskih samostanih.

V Feldkirchen na Predarlskem se vrše od 1.—30. junija 1927 za redovnike, ki delujejo kot spiritali v ženskih samostanih, posebne duhovne vaje. Vodil jih bo duhovnik Družbe Jezusove. Vse stroške za prehrano in stanovanje poravnava velikodušno profesor Dr. Jožef Häusle, Feldkirchen (Vorarlberg). Udeleženci smejo vsaki dan maševati na lastno intencijo. Označeni redovniki, ki bi se hoteli te ugodne prilike poslužiti, naj se po šk. lavant. ordinariatu obrnejo na prof. Dr. J. Häusle. — (Dopis prevzv. nadbiskupa Zagrebskega, kot predsednika škof. konferenc z dne 31. januarja 1927, št. 6/Pr.)

25.

Tečaji v „Domu duhovnih vaj“ v Ljubljani v drugem četrtletju 1927.

Za može: od 2.—6. aprila. — Za duhovnike: od 9. — 13. maja. — Za mladeniče: od 26.—30. maja. — Za rokodelske pomočnike: od 4.—7. junija. — Za mladeniče: od 18.—22. junija. — Za može: od 25.—29. junija. — Nadalnje glej „Oglasnik“ 1926, XII. odst. 65.

26.

Škofijska kronika

(se nadaljuje s 1. sušcem 1926).

I. Posvečenja (konsekracije) do 31. grudnia 1926.

Monsignor dr. Andrej Karlin, knezoškof lavantinski, je posvetil:

1. V svoji šk. kapeli v Mariboru 54 kelihov in 59 paten.

2. Širom lavantinske vladikovine: Na Bizeljskem dne 11. junija eden zvon na čast sv. Roku za podružnico sv. Vida; — na Bučah dne 5. julija tri zvone za župn. cerkev; — za Sv. Marjeto na Planini pri Sv. Vidu na Planini ob času sv. birme dne 16. julija eden kelih s pateno; — za župn. cerkev pri Sv. Martinu pri Kranju v mariborski zvonolivarni ing. J. in H. Bühl dne 6. sušca eden zvon na čast Materi božji, kraljici miru; — pri Sv. Petru v Gornji Radgoni dne 20. junija dva zvona za župn. cerkev; — v Podčetrtku dne 3. julija dva zvona za župn. cerkev; — na Prevorju dne 13. julija dva keliha s patenama za župn. cerkev; — za Staroloko na Gorenjskem v Buhlovi livarni v Mariboru dne 6. sušca veliki zvon na čast sv. Juriju, — za Turnišče v Prekmurju pa istočasno zvon na čast presv. Srcu Jezusovemu — in v Vojniku dne 24. majnika tri zvone za podružnico Marije 7 žalosti — skupaj: tri kelihe s patenami in 14 zvonov.

II. Blagoslovljenja.

Prevzvišeni vladika je v zgoraj omenjenem času blagoslovil:

1. V svoji rezidenci v šk. kapeli eno lunulo za monštranco podružnice presv. Trojice v župniji Jurklošter, 1500 svetinj s sliko sv. Družine na eni in sv. Elizabete na drugi strani za kršč. žensko zvezo za Maribor in okolico ter „pacificale“ z ostanki svetih mučenicov za župnijsko cerkev vnebovzvetja Marije D. v Šmarju pri Jelšah.

2. Na kn. šk. graščini „Slovenski log“ blizu Maribora dne 29. avgusta prenovljen križ na drevesu in grajskem vrtu.

3. Širom svoje škofije: V Artičah dne 8. junija velum za blagoslov z Najsvetejšim in zlatoporočni venec zakonskima Zorčič-Lupšina; — v Kozjem dne 11. julija kamniti spomenik v svetovni vojni od l. 1914—18 padlim vojakom, postavljen pred župn. cerkvijo; — pri Sv. Križu na Slatini dne 22. avgusta novi prapor gasilnega društva, dne 9. septembra baldahin za nadžupn. cerkev, dne 10. septembra belo mašno obleko za podružnico sv. Mohorja in Fortunata na Rodnah in dne 11. septembra križec, roket, dve štoli in burzo za sprevidenje bolnikov, last II. kapelana g. Tomaža Ulaga; — v Mariboru dne 27. junija novo zastavo društva katoliških mojstrov in dne 28. oktobra kapelo sv. Družine, monštranco in tabernakelj v redovni podružnici kongregacije šolskih sester sv. Franciška Asiškega v mariborskem predmestju Melje; — pri Sv. Petru in Pavlu v Ptujju dne 9. majnika velike orglje v župnijski cerkvi; — v Pišecah dne 10. junija nov gasilni dom in dne 9. oktobra na gradu Pišce grajsko kapelo s celo hišo, kjer je premil. nadpastir obenem krstil prvorojenčka grajščaka barona Alfreda Buttler-Moscon pl. Brandenfels Treusch; — v Podčetrtku dne 4. jul. novo zastavo deklishe Marijine družbe; — na Prevorju dne 13. julija tri posodice za sveta olja, posodici za Najsvetejše in za sveto olje pri sprevidenju bolnikov, voščeni krizmale in blazinici za glavni altar župnijske cerkve, troje popravljenih mašnih oblek, zastor za monštranco, plašček za ciborij, kadilnico s čolničkom in škropilnik s posodo; — v Rajhenburgu dne 15. junija baldahin za Lurško cerkev; — na Vidmu ob Savi dne 6. junija baldahin za župn. cerkev sv. Ruperta — in že dne 15. septembra 1925 v župniji Zavrče sveti križev pot v kapelici sv. Jožefa na Goričaku, kjer sta lastnika g. Alojzij in Roza Mikl obenem obhajala pomenljivo slavnost štiridesetletnice, odkar sta si podala roko v sveti zakon.

(Dalje v prihodnji številki).

Slovstvo.

1. Božji dnevi. Šestintrideset govorov za življenje s Cerkvijo. — Govoril dr. Mihael Opeka, stolni kanonik ljubljanski.

Lep broj originalnih cerkvenih govorov je že pisatelj poslal v dežel. Nič ne dvomim, da so romali posamni zvezki nele po Sloveniji, ampak tudi po Jugoslaviji semtertja. Ni čuda: odlikujejo se po krasni besedi, premišljeni sestavi in z retoričnim nakitom, tako da se že čitajo z izredno naslado. Naznanjali smo že prejšnje zvezke. Ta zadnji del pa je znamenit po svoji vsebini. Razvija pred nami liturgijo cerkvenega leta. Pisatelj pravi v predgovoru: „Liturgija je visoka pesem našega verovanja, je tako velika čiteljica za krščansko življenje, za milosti bogato življenje s Cerkvijo.“ Glavna skrb v tej knjigi mu je bila vseskozi liturgija svetih dni — tista, ki pridiguje mogočnejše, ljubezniveje, uspešnejše nego vsi pridigarji...

Naša naloga in namen je, da knjigo naznanimo. Naši duhovniki pa bodo marljivo posegli po njej in črpali iz nje liturgične govore, ki bodo navajali po-božno ljudstvo k življenju s Cerkvijo za Boga in srečno večnost.

2. Život i nauka Isusa Krista iz četiri sv. Evandjelja u razmatranjima od Matije Kulunčića D. J. — To delo je razdeljeno v štiri knjige, katerih dve sta že na svitlem: 1. Božična doba (od prve nedelje v Adventu do Septuagesime. 2. Velikonočna doba (od Septuagesime do praznika presvete Trojice). V bodoče izide tretji zvezek, ki bo obravnaval Binkoštno dobo; četrti zvezek pa bo obsegal premišljevanja o svetnikih, tridnevnic, osemdnevnic, mesečne rekolekcije itd. Vsi jugoslovanski škofje so to delo izredno priporočili duhovnikom, redovnikom in redovnicam. Poudariti moramo tudi, da je delo mnogoleten trud pisatelja, ki je na podlagi najboljših razlagovalcev sv. pisma po metodi sv. Ignacija razložil sv. evangelij za vsakdanje premišljevanje. Pisatelj se odlikuje z jasnostjo in jedrnatostjo.

Knjiga je v hrvatski literaturi prvo originalno delo v tem pogledu. Zato bo tudi našim duhovnikom brez dvojbe dobro služila, ne samo za premišljevanje, marveč bo tudi podajala gradivo za homiletične govore in opomine v spovednici.

Prvi zvezek stane na 327 straneh v osmerki 30 Din. Drugi zvezki tudi ne bodo navedene cene kdove koliko presegali. Na prodaj so v „Leonovi tiskarni“ v Splitu.

3. Cerkevno pravo katoliške Cerkve s posebnim ozirom na razmere v kra-ljevini SHS. Dodatek. Pregled virov ustavnih in upravnih načel cerkvenega prava pravoslavne cerkve. Spisal Dr. Rado Kušej, profesor prava na univerzi v Ljubljani. Druga predelana in popolnjena izdaja. Ljubljana 1927. Založba juridične fakultete. — Cerkevno pravo prof. dr. Kušēja obsega v drugi in v resnici izpopolnjeni izdaji na 628 straneh celotni sistem cerkvenega prava katoliške Cerkve, v posebnem dodatku (52 strani) pa kratek pregled cerkvenega prava pravoslavne cerkve. V celoti je snov razporejena kar najbolj mogoče po kodeksu. Cerkevna politika je dopolnjena z glavno vsebino o verski pripadnosti otrok in o prestopanju v druge vere. Pisec navaja tudi glavna določila vladnega osnutka zakona o medverskih odnošajih. Poglavlje o cerkvenih stanovih, o cerkvenih zvanjih in beneficijah, o redovih, kongregacijah in cerkvenih društvih, o zakonskem in cerkvenoimovinskem pravu so v popolnoma novi redakciji tako razširjena, da knjiga ne bo ustrezala samo učnim svrham, ampak da bo praktičnim juristom in duhovnikom v dušnem pastirstvu lahko nadomeščala drage priročnike v drugih jezikih. Skupno obsega knjiga nad 200 strani več kakor prva izdaja. — Navzlic

visokim stroškom daje dekanat juridične fakultete v Ljubljani knjigo tistim naročnikom, ki jo naroče vsaj do 15. maja 1927, po bolj ugodni ceni, in sicer za lično in trpežno v polplatno vezan izvod po 125 Din, za broširan izvod pa po 115 Din, dočim bo znašala knjigotržna cena 150 odn. 135 Din.

4. **Katekeze** po razporedbi pitanja diecezanskega katekizma. Izradio Dr. Dominik Gudek, profesor i katehet. Sveska 1. Cijena svesci 4 Din. Godišnja predplata 30 Din. Vlastita naklada — Zagreb, Palmotičeva ul. 3. — Prof. dr. Gudek je začel v Zagrebu izdajati popolnoma izdelane kateheze k škofijskemu katekizmu. Kateheze, ki izhajajo sedaj, obravnavajo nauk o zapovedih. Pisatelj se pri izdelavi katehez drži takozvanih formalnih stopenj. Zato so njegove kateheze zelo pregledne. Posebno je omeniti, da pisatelj pri podaji, pri razlagi, pri dokazih, pri uporabi črpa pred vsem iz svetega Pisma, cerkvenih očetov, Rimskega katekizma in iz življenja svetnikov. Katehet, ki bo proučeval kateheze, se bo gotovo naučil, kako se je treba poglobiti v neizcerpni zaklad svetega Pisma in ga izrabiti pri katezezi. Čeravno se pisatelj opira na svoj škofijski katekizem, bodo gotovo tudi slovenski katehetje te kateheze rabili s pridom.

5. **Praxis celebrandi** functiones ordinarias sacerdotales. Regulae et Ritus. Edidit Michael Gatterer S. I. Editio altera. Oeniponte 1926. Typis et sumptibus Feliciani Rauch. 400 strani. — **Das liturgische Tun.** Grundsätze und Winke von Michael Gatterer S. I. Innsbruck 1926. Verlag Felizian Rauch. 80 strani. — Znani veččak v liturgiji podaja v obeh spisih z vso tožnostjo in natančnostjo pravila in obrede za lepo in pobožno opravljanje svete maše in delitev svetih zakramentov. Knjigi se priporočate duhovnikom in bogoslovcem.

28.

Osebna naznanila.

Umeščeni so bili gospodje: Matej Weiß, župnik pri Sv. Joštu na Kozjaku, kot župnik pri Sv. Janezu na Vinski gori in Jurij Mikolič, kapelan v Škalah, kot župnik pri Sv. Lovrencu v Lučah (2. svečana 1927); Jožef Rehar, bivši kapelan v Prevaljah, kot župnik v Guštanju (13. svečana) in Alojzij Vrhnjak, provizor na Dobrni, kot župnik pri Sv. Petru na Kronski gori (6. sušca 1927).

Postavljeni so bili gospodje: Matija Karba, kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Zrečah, za upravitelja dekanije Konjice in Franc Tovornik, vikar v Konjicah, za provizorja istotam (12. svečana 1927); Matej Weiß, dosedaj župnik pri Sv. Joštu na Kozjaku, za soprovizorja te župnije (s 1. svečanom 1927).

Nastavljeni so bili gospodje: Anton Zupanič, provizor ozir. „vicarius adiutor“ v Lučah kot I. kapelan pri Sv. Juriju ob južni železnici (1. svečana 1927); Miroslav Štruc, provizor v Guštanju, kot kapelan ravnotam (13. svečana) in deficient Jožef Tivadar kot I. kapelan v Beltingih (1. sušca 1927).

Prestavljen je bil gospod kapelan Jožef Bezjak od Sv. Jurija ob juž. žel. (I.) v Škale (1. svečana 1927).

Umrl je p. n. gospod Franc Hrastelj, infulirani arhidijakon Konjiški, kn. šk. duh. in konzistorijalni svetovalec, dekan in nadžupnik v Konjicah, dne 7. svečana 1927, v 75. letu starosti. R. I. P.!

Lavantinski škofijski ordinariat v Mariboru,

dne 21. marca 1927.